

De oudste generaties Stoel in Dordrecht

In het Regionaal Archief Dordrecht bevindt zich onder Toegang 116 (Collectie van familiepapieren en genealogische aantekeningen), Inventarisnummer 763 een dossier met de aantekeningen van A.R. van de Putte van wat hij in dat archief over de familie [van der] Stoel heeft gevonden. Van deze aantekeningen is in dit overzicht dankbaar gebruik gemaakt.

1. Cornelis Cornelisz Stoel (ca.1550-1605)

De **oudste vermelding**, door de heer Van der Putte gevonden, is te vinden in een **Transportakte dd. 17 mei 1595**, Regionaal Archief Dordrecht, Oud Rechtelijke Archieven, toegang 9, inventaris nummer 1579 (destijds nummer 743), folio 330 (scan GAD-009-1579-00332).

Daaruit blijkt dat een **Cornelis Stoell**, van beroep **metselaar**, een **huis bezit in de Heer Heijmansuijsstraat**.

In die transportakte wordt hij genoemd als **belender** (buurman) van het verkochte huis.

Johan Berck, raadpensionaris en secretaris van de stad Dordrecht verkoopt aan Laurens Cornelissen en kleermaker Cors Janssen een huis en erf, staande en gelegen in de Hermansuystraat, tussen het huis van Cornelis Stoell aan de ene kant en het zojuist door Berck aan Simon Buys cum suis verkochte ef.

Zie de scan en transcriptie van deze akte [hier](#).

De verkoop van het erf aan Simon Buys cum suis staat in akte ORA 9, 1579 folio 332verso. Zie voor de scan en transcriptie daarvan [hier](#).

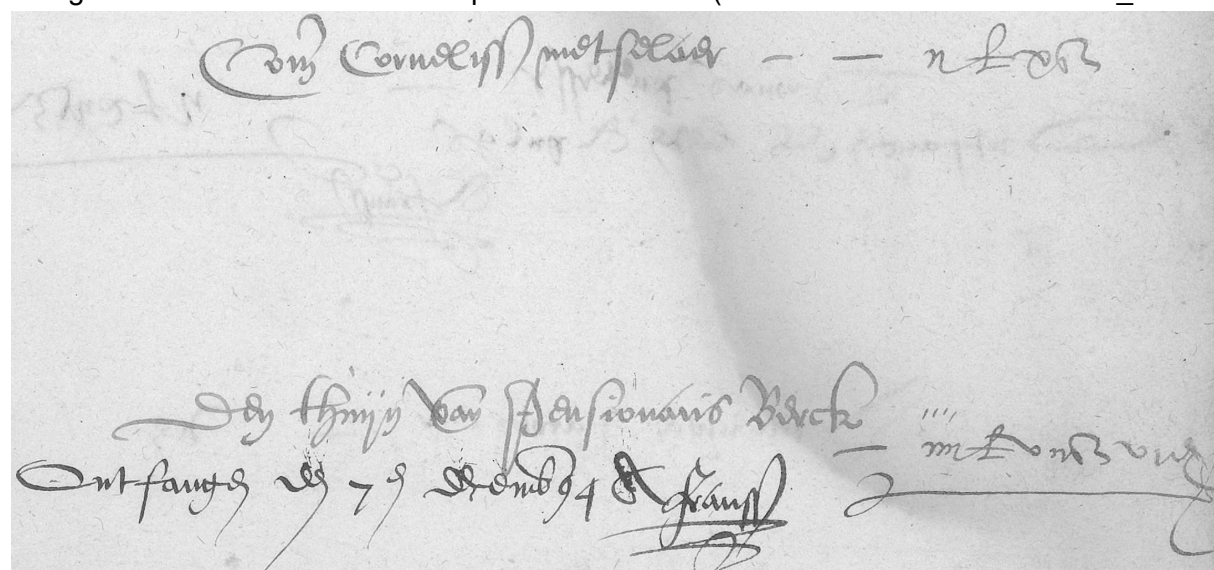
In Dordrecht bestaat die straat nog altijd en heet nu **Heer Heymansuysstraat**.

In oude documenten wordt de naam van deze straat op zeer verschillende manieren geschreven. Het vaakst als (Heer) Herman Suijsstraat of iets wat daar fonetisch op lijkt.

De straat is vernoemd naar een schepen Herman Suus,, die In de Oude stadsrekeningen van Dordrecht van 1283 tot 1287 voor komt als "Haren Heijmanne Suus".

We kunnen vaststellen dat de hier genoemde Cornelis Stoell identiek is met de **Cornelis Cornelissen metselaer** die genoemd wordt in het Kohier van de **verponding van 1594**. Diens huis grenst immers aan de tuin van pensionaris Berck.(scan GAD-003-3965-Kohieren_00128).

Hij wordt aangeslagen voor 2 pond en 10 stuivers

Zijn vermogen is dus geschat [x1000] op 2.500 gulden, in die tijd een vrij aanzienlijk bedrag.

In een akte dd. **17 januari 1605** wordt hij nog steeds als eigenaar van dit pand genoemd.

Speldemaker Jan Pieters leent van Jacob Jansz Cramer een bedrag van 300 caroli gulden tegen 8 % rente. Als onderpand stelt hij zijn huis en erf, staande en gelegen aan de Heer Heymansuysstraat tussen het huis van metselaar Cornelis Stoel aan de ene kant en het huis van de erfgenamen van Aart Korvaers aan de andere. Zie de scan en transcriptie van deze akte [hier](#).

In een akte dd. **13 augustue 1605** blijkt zijn weduwe nu eigenaar te zijn.

Speldemaker Jan Pieters verkoopt aan kruidenier Nicolaes Jansz een schuldbrief van 13 caroli gulden. Hij stelt weer als onderpand zijn huis en erf staande en gelegen aan de Heer Heymansuysstraat tussen het huis van de weduwe van metselaar Cornelis Stoel en dat van schipper Joost Gysbrechtsz. Zie de scan en transcriptie van deze akte [hier](#).

Cornelis Stoel moet dus **tussen 17-01-1605 en 13-08-1605 overleden** zijn (of reeds 1604, zie beneden bij Haardstedengeld 1604; de akte van 11 januari had dan ook gecorrigeerd moeten zijn).

Zijn weduwe komen we nog diverse keren tegen als bewoonster van het huis aan de Heer Heyman-suysstraat.

Kohier **Verponding 1606** folio 126 (scan GAD-003-3966-00127)

In de Heer Heymansuysstraat:

Jan Pietersz spelmaecker → Cornelis Cornelisz metselaer weduwe → Cors Jansz draeger
Zij wordt ook aangeslagen voor 2 pond 10 stuivers (geschat vermogen 2.500 gulden)

Kohier **Haardstedengeld 1606** folio 124 (scan GAD-003-3973-00127)

In de Heer Heymansuysstraat:

Jan Pietersz spelmaecker → Cornelis Cornelisz metselaer weduwe → Cors Jansz draeger
Zij wordt aangeslagen voor 1 haertstede 30 stuivers

Kohier **Verponding 1608** folio 128 (scan GAD-003-3967-00218)

In de Heer Heymansuysstraat:

Jan Pietersz spelmaecker → Cornelis Cornelisz metselaer weduwe → Cors Jansz draeger
Zij wordt weer aangeslagen voor 2 pond 10 stuivers (geschat vermogen 2.500 gulden)

Kohier **Verponding 1619** folio 131 (scan GAD-003-3968-00133)

In de Heer Heymansuysstraat:

Jan Pietersz spelmaecker → Lyeuen Huybertsz metselaer → (folio 131verso scan 00134)

Cornelis de metselaer weduwe → Cors Jansz draeger → (in t'houchhuijs van de Vranckenstraet)

Euwout Roecken → In de Vranckestraet

Zij wordt weer aangeslagen voor 2 pond 10 stuivers (geschat vermogen 2.500 gulden)

Kohier **Verponding 1620** folio 132 (scan GAD-003-3969-00134)

In de Heer Heymansuysstraat:

Jan Pietersz spelmaecker → Lyeuen Huybertsz metselaer → Cornelis de metselaer weduwe → Cors Jansz draeger → Euwout Roecken coemen (koopman) → In de Vranckestraet

Zij wordt weer aangeslagen voor 2 pond 10 stuivers (geschat vermogen 2.500 gulden)

In het Kohier van het hoofdgeld 1622 (RAD 3,3974) komt zij niet meer voor.

Het huis werd **verkocht** in 1623 (de weduwe zal dus overleden zijn) door de erven van Cornelis Cornelisz Stoel. De verkoop werd als gebruikelijk eerst vastgelegd bij een notaris. In dit geval bij notaris Pauwels (=Paulus) Eelbo op **11 mei 1623**.

Jan Cornelisz Stoel metselaer, Dirck Jansz houtvletter, Maricqe Cornelisdr, weduwe van Claes Cornelisz, en het nagelaten weeskind van zaliger Cornelis Cornelisz Stoel verkopen aan Jan van Hammeren, passementwerker, een huis en erf staande en gelegen in de Herman Suijstraet tussen het huis van Jan Pietersz spelmaker en dat van de weduwe van Cors Jansz, arbijder.

RA Dordrecht, Oud Notarieel Archief 13 notais Pauwels Eelbo, folio 440verso en folio 441 ([hier](#) in te zien)

De heer A.R. van de Putte (RAD 116,763) leidde uit deze akte af dat Cornelis Cornelisz Stoel twee zonen had, namelijk een Jan en een Claes. Dat is onjuist Er staat duidelijk dat Jan een broer is van Marieke, zodat wijlen haar man Claes zijn zwager is en niet zijn broer.

De verkoop werd daarna ook vastgelegd in de transportregisters (9,1600 folio 51verso en 52), en wel op **23 juli 1623**. In plaats van **Jan Cornelis Stoel** (die dus **inmiddels overleden** is) treedt in deze akte zijn weduwe Trintken Dircken op als een van de verkopers.

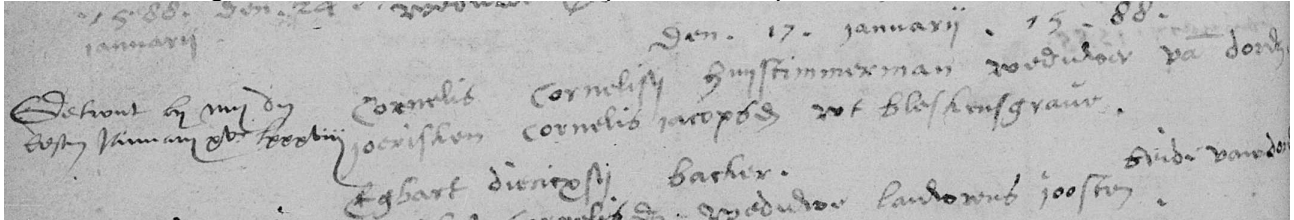
Dirck Jansz houtvletter, Trintken Dircksen weduwe van wijlen Jan Cornelisz Stoel, Maricken Cornelisdochter, weduwe van wijlen Claes Cornelisz, en het nagelaten weeskind van zaliger Cornelis Cornelisz Stoel, verkopen aan Jan van Hammeren passementwerker een domus cum suis staande en gelegen in de Heer Heymansuysstraat tussen het huis van Jan Pietersz spelmaker en dat van de weduwe van Cors Jansz arbijder. RA Dordrecht 9.1600, 51v en 52. Zie voor een scan een transcriptie [hier](#).

Uit een andere akte blijkt dat de naam van het nagelaten weeskind van Cornelis Cornelisz Stoel Anneke is.

Dirck Jansz houtvletter verkoopt aan Anneken Cornelisdr, nagelaten weeskind van Cornelis Cornelisz Stoel een jaarlijkse losrente van 7 gld 7 stv 8 penn, verzekerd op zijn huis op de Luyersdijk buiten de stad tussen het huis van Job Ariensz en dat van Arien Pietersz Borg voor Dirck Jansz is Aert Aertsz houtvletter.
RAD ORA 9,1600 folio 52 verso. Zie scan met transcriptie [hier](#).

Er zijn dus **vier kinderen** van metselaar Cornelis Cornelisz Stoel die bij zijn dood **nog in leven** zijn: **Jan Cornelisz, Geertruyt Cornelisdr, Marieke Cornelisdr en Anneke Cornelisdr.**

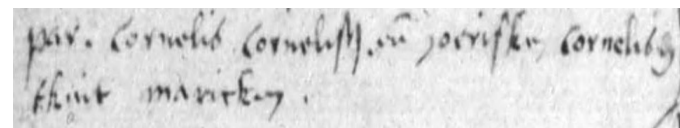
We kunnen het gezin reconstrueren met behulp van de doop- en trouwboeken:

Trouwboek Dordrecht ondertrouw 17 januari 1588 (tr. 31-01-1588) scan 11-16_0002:
getrouwt bij mij den Cornelis Cornelisz huystimmerman weduwer van Dordt
lesten January xvCxxxviii Joriskens Cornelis Jacopsdr wt Bleskensgrave

Cornelis en Joriskens (ot 17-01-1588, tr 31-01-1588) krijgen 6 kinderen:

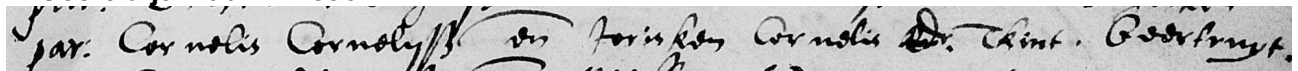
1. Maricken *~19-10-1588

Doopboek I Dordrecht folio 16verso 19 oktober 1588 scan 11-01-019
par[entes] Cornelis Cornelisz en Joriskens Cornelis t kint Maricken

Folio 16 en 16v in Doopboek I van Dordrecht bevat doopschrijvingen uit 1588. Dit blad staat nu tussen doopschrijvingen uit 1578 (waarschijnlijk bij een restauratie van het doopboek per ongeluk hier terecht gekomen).

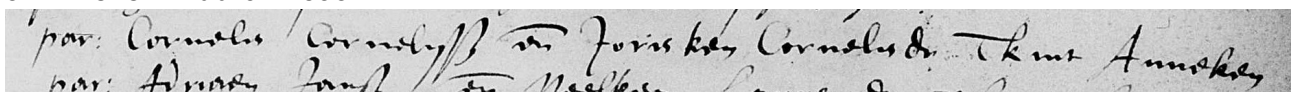
2. Geertruijt *~dd-12-1590

Doopboek I Dordrecht 1 december 1590 scan 11-01-190

par[entes] Cornelis Cornelisz en Joriskens Cornelis dr t kint Geertuijt

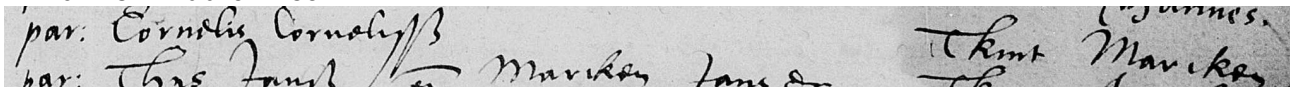
3. Anneken *~dd-02-1593

Doopboek II Dordrecht 1 februari 1593 scan 11-02-0020

par[entes] Cornelis Cornelisz en Joriskens Cornelis dr t kint Anneken

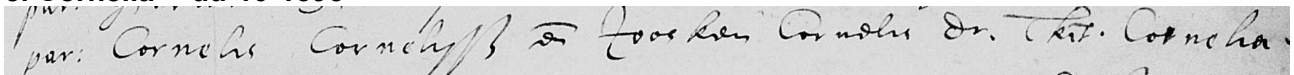
4. Mariken *~dd-04-1594

Doopboek II Dordrecht 1 april 1594 scan 11-02-0029

par[entes] Cornelis Cornelisz [moeder niet genoemd] t kint Mariken

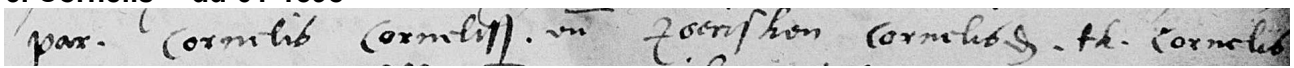
5. Cornelia *~dd-10-1595

Doopboek II Dordrecht 1 oktober 1595 scan 11-02-0040

par[entes] Cornelis Cornelisz en Jooskens Cornelis dr t kint Cornelia

6. Cornelis *~dd-01-1598

Doopboek II Dordrecht 1 januari 1598 scan 11-02-0058

par[entes] Cornelis Cornelisz en Joeriskens Cornelisdr tk[ind] Cornelis

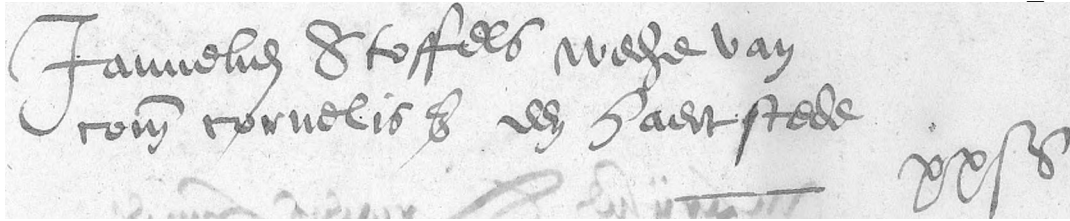
Van deze 6 kinderen zijn op 11 mei 1623 alleen Geertruyt, Anneken en Mariken nog in leven.

Jan Cornelisz is kennelijk een zoon uit het eerste huwelijk.

Jan trouwt november 1605 (ondertrouw 07-10-1605) en zal toen zo'n 25 jaar oud geweest zijn (net als de doorsnee bruidegom in die tijd) dus geboren rond 1580. Maar wie was zijn moeder?

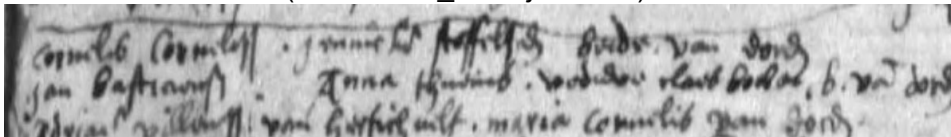
Nu doet zich iets merkwaardigs voor in het Kohier van de **Haardsteden 1604** folio 124:

In de Heer Heyman-suysstraat staat hier tussen Jan Pietersz spelmaker en Cors Jansz drager een **Janneken Stoffels** als weduwe van Cornelis Cornelisz. Scan GAD-003-3972-Kohieren_00128:

Janneken Stoffels weduwe van Cornelis Cornelisz een haertstede xx st (20 stuivers)

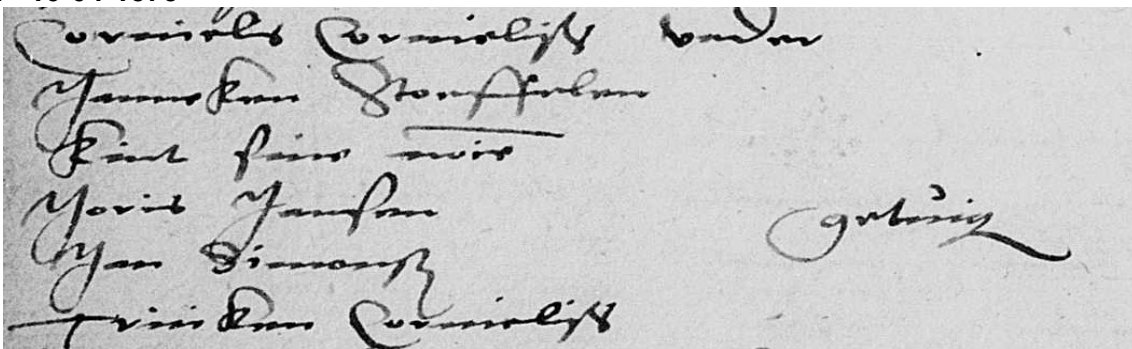
Duidelijk is te zien dat haar naam hier later ingevoegd is. Men kan zich voorstellen dat de belastingambtenaar de naam van de weduwe niet wist en aan Jan vroeg hoe zijn moeder heette. En dat op deze manier de naam van de eerste vrouw van zijn vader in het kohier kwam te staan. In ieder geval vinden wij in het trouwboek bij **juli 1574** een **huwelijk** van een **Cornelis Cornelisz** met een **Janneken Stoffels** (scan 11-16_0002 juli 1574):

Cornelis Cornelisz Janneke Stoffelsdr beide van Dordrecht

In de doopboeken zijn 4 kinderen terug te vinden:

1. NN ~10-04-1575

Doopboek I Dordrecht 10-04-1575 scan 11-01_0015

Cornielis Cornieliss vader Janneken Stoeffelen kint sine nomine (zonder naam)
getuigen Joris Jansen Jan Simonsz Trincken Cornieliss

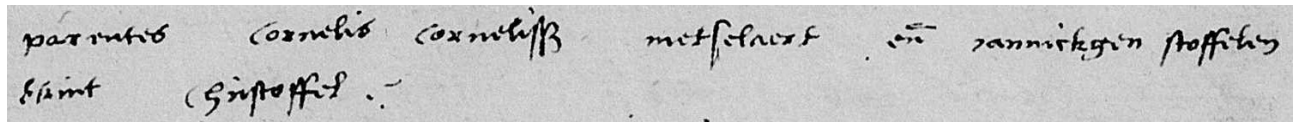
? mogelijk NN ~08-11-1579

vader Cornelis Cornelisz moeder niet genoemd geen naam van het kind ingevuld

? mogelijk Peter ~21-05-1581 (niet waarschijnlijk)

vader Cornelis Cornelisz moeder niet genoemd naam kind Peter

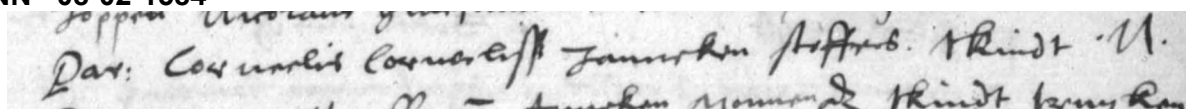
2. Christoffel ~26-06-1582

Doopboek I Dordrecht 26-06-1582 scan 11-01_0084

parentes Cornelis Cornelisz metselaer en Jannickgen Stoffelen t kint Christoffe

3. NN ~08-02-1584

Doopboek I Dordrecht 08-02-1584 scan 11-01_0103

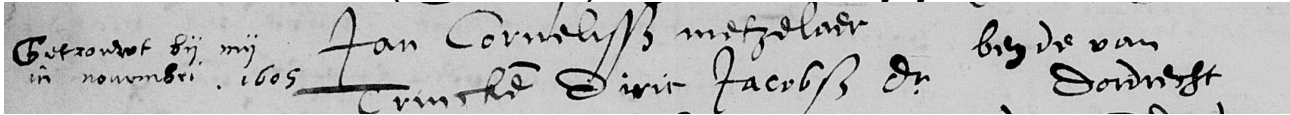
parentes Cornelis Cornelisz Janneken Stoffers tKindt NN

? mogelijk NN ~01-06-1586

vader Cornelis Corneliss moeder niet genoemd naam kind niet ingevuld

Hoewel geen doopinschrijving van Jan Cornelisz gevonden is, kan aangenomen worden dat hij een zoon is van Cornelis Cornelisz metselaar en Janneke Stoffelsdr. Omdat destijds meestal eerst de grootvaders vernoemd werden (in dit geval dus een Cornelis en een Christoffel) lijkt 08-02-1584 de meest waarschijnlijke doopdatum.

Jan trouwt november 1605 (ot 07-10-1605) te Dordrecht met Trijntje Dirk Jacobs

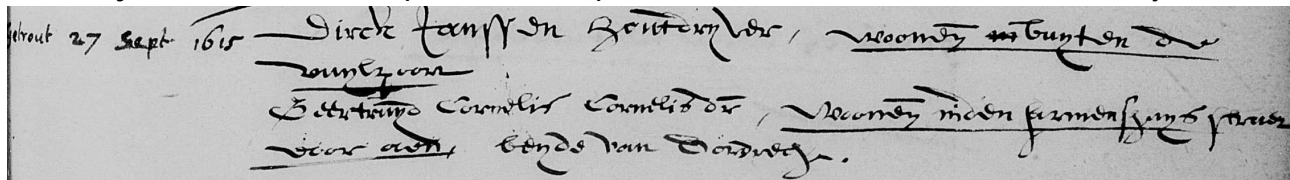

Getrouwt bij mij in november 1605 Jan Cornelisz metselaar bijde van Trincke Diric Jacobs dr. Dordrecht

Trouwboek II Dordrecht 07-10-1605 scan 11-17_0042:

getrouwt bij mij **Jan Cornelisz metselaar** beijde van
in november 1605 Trincke Diric Jacobs dr, Dordrecht.
De bruiloft vond dus plaats een paar maanden na het overlijden van zijn vader.

Geertruijt trouwt 27-09-1615 (ot 06-09-1615) te Dordrecht met Dirck Janssen houtdrijver

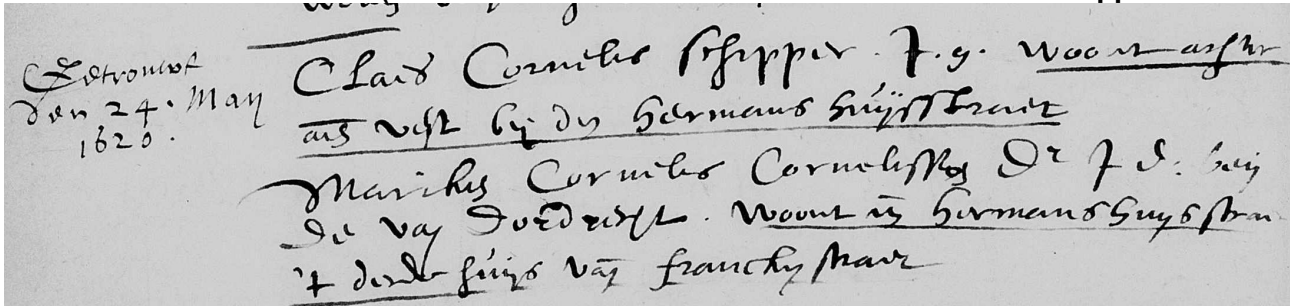
Getrouwt 27 sept 1615 Dirck Janssen houtdrijver, woonende buiten de Vuilpoort
Geertruijd Cornelis Cornelisdr, woonende inde Hermenshuijsstraet
voor aen, beijde van Dordrecht.

Trouwboek Dordrecht ondertrouw 06-09-1615 scan 11-17_

getrouwt 27 sept. 1615 Dirck Janssen houtdrijver, woonende buiten de Vuilpoort
Geertruijd Cornelis Cornelisdr, woonende inde Hermenshuijsstraet
voor aen, beijde van Dordrecht.

Op de [website van A.B. den Haan](#) wordt aannemelijk gemaakt dat Dirck en Geertruijd de stamouders van de familie **Schouten** zijn (→ genealogie Dordrecht → Schouten; login nodig).

Mariken trouwt 24-05-1620 (ot 03-05-1620 te Dordrecht met Claes Cornelis schipper.

Getrouwt den 24. May 1620. Claes Cornelis schipper f.g. woont acgter
aan de Vest bij de Hermans Huijsstraet
Mariken Cornelis Cornelissen dr f.g. beij
de van Dordrecht. woont in Hermans Huijsstraet
't derde huijs van Franckenstraet.

Trouwboek Dordrecht ondertrouw 03-05-1620 scan 11-18_0041

Getrouwt Claes Cornelis schipper j[ong] g[esel] woont acgter
den 24 Majj aen de Vest bij de Hermans Huijsstraet
1620 **Mariken Cornelis Cornelissen dr** j[onge] d[ochter] beij
de van Dordrecht woont in[de] Hermans Huijsstraet
't derde huijs van [de] Franckenstraet.

Schipper Claes Cornelis, de man van Mariken, moet ook voor 11 mei 1623 overleden zijn, want in de transportakte van die datum (zie boven) wordt Mariken **weduwe van Claes Cornelis** genoemd.

Interessant is dat in deze trouwakte uit 1620 de locatie van het huis in de Heer Heymansuysstraat nader gepreciseerd wordt als **het derde huis** van de Franckenstraat.

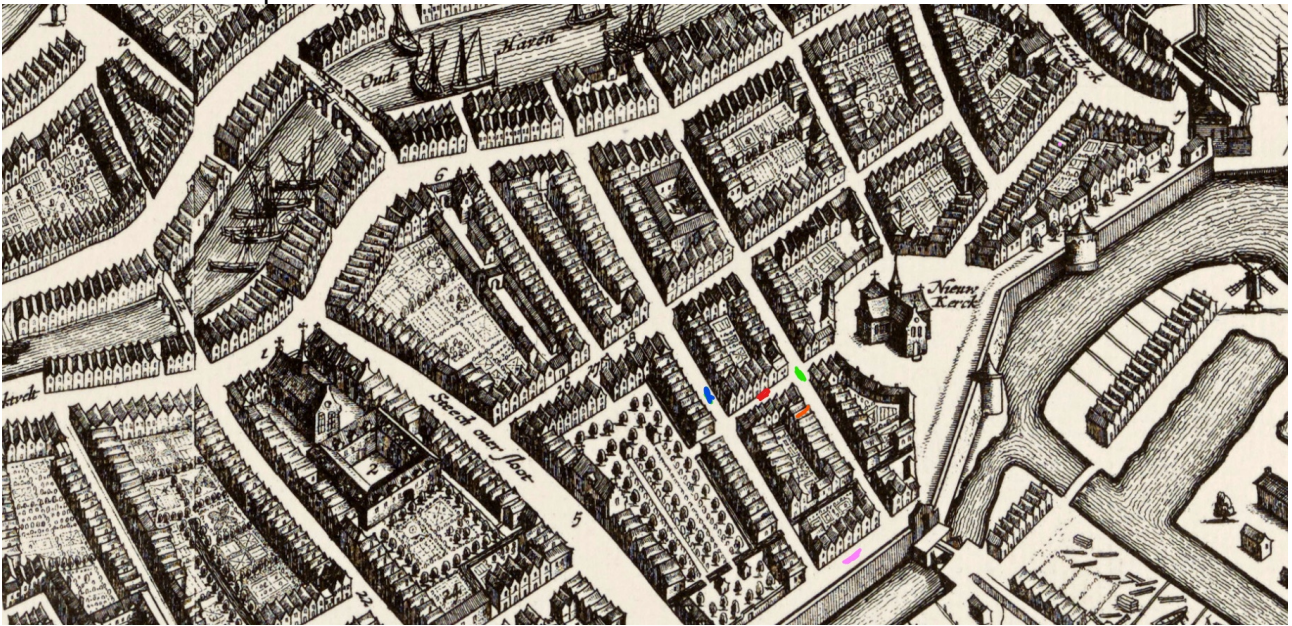
In combinatie de gegevens uit het Kohier van de verponding van 1619 en 1620 kan nader bepaald worden dat het huis gelegen heeft **aan westzijde** van de Heer Heymansuysstraat en wel aan het stuk (van Zuid naar Noord) **tussen de Vest en de Vrankenstraat**.

De looproute van de verponding gaat in kwartier 3 van het Nieuwkerkhof linksaf in zuidelijke richting de Heer Heymansuysstraat in, dus richting de Vest. De hier opgenomen huizen staan dus aan de oostzijde van de Heer Heymansuysstraat. Vanaf de Vest gaat het weer in noordelijke richting met de huizen aan de westzijde. Op dit stuk staan het huis van de familie Stoel, het huis van Cors Jansz drager en dat van Euwout Roocken. Bij dit laatste huis staat in het Kohier van de

verponding van 1619 de aantekening: in **het hoekhuis van de Vrankenstraat**.

Op de kaart Romeijn de Hooghe uit 1649 zien we dit hoekhuis met de voorgevel aan de Vrankenstraat ingetekend.

Duidelijk is nu ook dat het huis van Cors Jansen een hele muur gemeenschappelijk heeft met dat van Cornelis Stoel en een halve muur met dat van Euwout Rookken. Zie de gestipuleerde condities in de transportaktes uit 1595.

Uitsnede van de [kaart](#) van Romeijn de Hooghe uit 1649.

- Heer heymansuysstraat
- Vrankenstraat
- Marienbornstraat
- Vest
- het huis van de familie Stoel